

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๙๑๗/ ๓๓๓๓

กค. 116
รับ 19.1.15
กค. 9.10

สค.
ส่ง : กค. 10 กค.
รับที่ : 88485/65
18 ส.ค. 2565 เวลา 17.23 น.

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติปรับเพิ่มราคาน้ำนมดิบเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรโคนม

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
- หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
  - สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๓๘๗๕ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
  - รายละเอียดการคิดต้นทุนการผลิต และราคาปรับขึ้นน้ำนมดิบ
  - รายงานการประชุมคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง ขออนุมัติปรับเพิ่มราคาน้ำนมดิบเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรโคนม มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๙) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ ในด้านการสร้างรายได้และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ เป็นต้นมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติการปรับเพิ่มหรือลดราคาปรับขึ้นน้ำนมดิบหลายครั้ง ตั้งแต่ราคา ๑๒.๕๐ บาท/กิโลกรัม เพิ่มเป็น ๑๓.๗๕ บาท/กิโลกรัม ราคา ๑๔.๕๐ บาท/กิโลกรัม ราคา ๑๖.๕๐ บาท/กิโลกรัม ราคา ๑๗.๐๐ บาท/กิโลกรัม จนถึงปัจจุบันเพิ่มเป็น ราคา ๑๙.๐๐ บาท/กิโลกรัม และให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณารับปรับเพิ่มราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์นม ในตลาดนมพาณิชย์ ให้สอดคล้องกับต้นทุนที่เพิ่มขึ้นทุกครั้ง ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยการปรับราคาปรับขึ้นน้ำนมดิบครั้งล่าสุดตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

เนื่องจากการปรับราคาปรับขึ้นน้ำนมดิบครั้งล่าสุด ในการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ซึ่งได้อนุมัติราคาปรับขึ้นน้ำนมดิบ ๑๙ บาท/กิโลกรัม และด้วยภาวะเศรษฐกิจที่เกิดปัญหาเงินเฟ้อทั่วโลกส่งผลกระทบต่อต้นทุนสินค้าปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่กลางปี ๒๕๖๔ จนถึงปัจจุบันและมีแนวโน้มที่ต้นทุนสูงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัญหาต้นทุนราคาสินค้าทวีความรุนแรงมากขึ้นจากวิกฤตพลังงานสืบเนื่องจากสงครามรัสเซีย-ยูเครน ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนมได้รับผลกระทบอย่างมากจากการแบกรับต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อทบทวนมติคณะกรรมการรัฐมนตรีในการกำหนดราคาล่าสุด และให้คณะกรรมการรัฐมนตรีอนุมัติกำหนดราคาปรับขึ้นน้ำนมดิบ ให้สอดคล้องกับต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น

๓. ความเร่งด่วน...

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เห็นสมควรที่คณะกรรมการจะพิจารณาเรื่องนี้เป็นการเร่งด่วน เนื่องจากเป็นความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม โดยที่การปรับราคาซื้อขายน้ำนมดิบดังกล่าว จะมีผลนับตั้งแต่วันที่กระทรวงพาณิชย์ โดยคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ อนุญาตให้ผู้ประกอบการปรับราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์นมในตลาดนมพาณิชย์

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สารข้อเท็จจริง

คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม มอบหมายให้คณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอราคาน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม ติดตามต้นทุนการผลิตน้ำนมดิบของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม และให้มีการทบทวนราคาซื้อขายน้ำนมดิบทุก ๖ เดือน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ เป็นต้นมา และได้มีการปรับเพิ่มราคาซื้อขายน้ำนมดิบครั้งล่าสุด เพิ่มขึ้นกิโลกรัมละ ๑.๐๐ บาท ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ จากเดิมราคา ๑๘.๐๐ บาท/กิโลกรัม เพิ่มเป็น ๑๙.๐๐ บาท/กิโลกรัม

๔.๒ การดำเนินงาน

๔.๒.๑ คณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอราคาน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ ณ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้พิจารณาการกำหนดราคากลางซื้อขายน้ำนมดิบ หน้าศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบและหน้าโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม ปี ๒๕๖๕ ได้พิจารณาผลการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตน้ำนมดิบของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม และต้นทุนการบริหารจัดการศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบของคณะทำงานวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตน้ำนมโค (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) ทำให้ได้ราคาซื้อขายน้ำนมดิบที่ ๒๑.๒๕ บาท/กิโลกรัม และคณะอนุกรรมการฯ มีมติดังนี้

๑. กำหนดราคากลางซื้อขายน้ำนมดิบ หน้าศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ ปี ๒๕๖๕ ที่กิโลกรัมละ ๑๙.๗๕ บาท (ปรับขึ้น ๒.๒๕ บาท จากเดิมราคากิโลกรัมละ ๑๗.๕๐ บาท)

๒. กำหนดราคากลางซื้อขายน้ำนมโค หน้าโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม ปี ๒๕๖๕ ที่กิโลกรัมละ ๒๑.๒๕ บาท (ปรับขึ้น ๒.๒๕ บาท จากเดิมราคากิโลกรัมละ ๑๙.๐๐ บาท)

ทั้งนี้ หากสถานการณ์ด้านราคาวัตถุดิบอาหารปรับราคาลดลงให้คณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอราคาน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม พิจารณาทบทวนการกำหนดราคาให้สอดคล้องกับสถานการณ์

๔.๒.๒ คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ได้พิจารณาเรื่องขออนุมัติปรับเพิ่มราคาน้ำนมดิบเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรโคนม มีมติเห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) ดังนี้

๑. เห็นชอบปรับราคากลางซื้อขายน้ำนมดิบ หน้าศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ จากกิโลกรัมละ ๑๗.๕๐ บาท เป็นกิโลกรัมละ ๑๙.๗๕ บาท โดยมอบหมายกรมปศุสัตว์ดำเนินการจัดทำโครงการเพื่อให้รัฐบาลช่วยเหลือเกษตรกรอีก ๐.๗๕ บาท/กิโลกรัม เป็นระยะเวลา ๓ เดือน

๒. เห็นชอบปรับราคากลางซื้อขายน้ำนมโค หน้าโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม จากกิโลกรัมละ ๑๙.๐๐ บาท เป็นกิโลกรัมละ ๒๐.๕๐ บาท

๓. ให้คณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอราคาน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นมพิจารณาทบทวนการกำหนดราคากลางซื้อขายน้ำนมดิบ ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ และ ณ โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ก่อนสิ้นสุดระยะเวลา ๓ เดือน นับจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เพื่อเสนอคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมพิจารณาต่อไป

๔. มอบให้...

๔. มอบให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมเสนอเรื่อง ขออนุมัติปรับเพิ่มราคาน้ำนมดิบให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ให้มีผลนับตั้งแต่วันที่กระทรวงพาณิชย์อนุญาตให้ผู้ประกอบการนมพาณิชย์ปรับราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์นมในตลาดนมพาณิชย์ได้

๕. มอบให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมจัดทำ ประกาศคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เรื่อง ราคากลางรับซื้อน้ำนมโค ณ หน้าศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ และราคาหน้าโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม เสนอปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะประธานกรรมการ โคนมและผลิตภัณฑ์นม พิจารณาลงนามในประกาศดังกล่าว

๖. ให้กรมการค้าภายใน พิจารณาแนวทางในการควบคุมราคาปัจจัยการผลิต และราคาอาหารสัตว์

๗. ให้กระทรวงพาณิชย์ พิจารณาการปรับขึ้นราคาผลิตภัณฑ์นม (นมพาณิชย์) ให้เหมาะสม สอดคล้องกับต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้นของผู้ประกอบการ

๔.๓ วิเคราะห์ผลกระทบ

๔.๓.๑ ผลผลิตน้ำนมโค

การประกอบอาชีพเลี้ยงโคนมนั้น เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมประมาณ ๒๐,๐๐๐ ฟาร์ม มีภาระค่าใช้จ่ายประจำ ได้แก่ ค่าจ้างแรงงานในการรีดนม ประมาณ ๔ - ๖ คนต่อฟาร์ม ทำให้เกิดการจ้างงาน ประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ คน ค่าอาหารซึ่งเป็นวัตถุดิบสำหรับการเลี้ยงโคนม ซึ่งร้อยละ ๖๐ ของอาหารโคนม ต้องเป็นอาหารหยาบ ได้แก่ หญ้าชนิดต่าง ๆ พางข้าว ข้าวโพด กากถั่ว กากมันสำปะหลัง กากปาล์ม เปลือกสับประรด และกากน้ำตาล เป็นต้น และอีกร้อยละ ๔๐ ของอาหารโคนม เป็นอาหารชั้นที่เกษตรกร อาจจะผลิตใช้เอง หรือซื้อจากโรงงานผลิตอาหารสัตว์ สถานการณ์ราคาวัตถุดิบในตลาดโลกรวมถึงค่าบริหาร และขนส่ง ซึ่งยังเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ในประเทศไทยช่วงต้นปี ๒๕๖๕ ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๑๑ บาท/กิโลกรัม และมีแนวโน้มสูงขึ้นต่อเนื่อง ในขณะที่ข้าวสาลีก็มีราคาสูงถึง ๑๒ บาท/กิโลกรัม จาก ๘.๙๑ บาท/กิโลกรัม เป็นผลจากการเกิดสงครามในรัสเซีย กากถั่วเหลืองนำเข้า ราคาขยับตัวสูง ๒๐ บาท/กิโลกรัม จาก ๑๖.๕๑ บาท/กิโลกรัม ส่วนกากถั่วเหลืองที่ซื้อจากโรงสกัดน้ำมัน ในประเทศอยู่ที่ ๒๑ บาท/กิโลกรัม (ข้อมูลสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย) ประกอบกับค่าขนส่งน้ำนมดิบ จากฟาร์มไปยังศูนย์รวบรวม น้ำนมดิบ ค่าขนส่งน้ำนมดิบจากศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบไปยังโรงงานแปรรูป เพื่อนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์นม มีราคาสูงขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้เกษตรกรหลายรายที่เป็น ฟาร์มขนาดเล็ก ไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ เกษตรกรหลายรายได้ยกเลิกอาชีพการเลี้ยงโคนมและ ขายฟาร์มทิ้ง ประกอบกับเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ ช่วงต้นปี พ.ศ.๒๕๖๓ ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม และห่วงโซ่การผลิตนมและผลิตภัณฑ์นม ในปัจจุบันเป็นวงกว้าง กระทบการจ้างงานในระบบจำนวนกว่า ๑๒๐,๐๐๐ ราย ได้รับความเดือดร้อนอย่างมาก เนื่องจากปัญหาสถานะเศรษฐกิจทั่วไปถดถอย มีแนวโน้มที่เกษตรกรจะเลิกอาชีพโคนมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหากรัฐบาลมีการส่งเสริมและช่วยเหลือบรรเทาโดยชดเชยราคาน้ำนมดิบในระยะเร่งด่วน เกษตรกรก็จะ สามารถประกอบอาชีพต่อไปได้

ดังนั้น การปรับเพิ่มราคาน้ำนมโคจะช่วยให้อาชีพการเลี้ยงโคนมของเกษตรกร อยู่รอดต่อไปได้ และการปรับเกณฑ์การให้ราคาตามคุณภาพหรือองค์ประกอบของน้ำนมโคจะช่วยให้เกษตรกร ผู้เลี้ยงโคนมมีการพัฒนา และมีกำไรจากการเลี้ยงโคนมเพิ่มสูงขึ้นส่งผลต่อการเพิ่มผลผลิตน้ำนมโค ในประเทศ แต่อย่างไรก็ตามภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะทำให้การสนับสนุนในการจัดทำโครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการลดต้นทุนให้แก่เกษตรกรด้วย

๔.๓.๒ ตลาดนมพาณิชย์

การปรับเพิ่มราคาน้ำนมโค ๑.๕๐ บาท/กิโลกรัม หน้าโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม จะส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์นมพร้อมดื่มในตลาดนมพาณิชย์ จำเป็นต้องปรับราคาจำหน่ายตามต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น โดยนมพร้อมดื่มเป็นสินค้าควบคุมที่ต้องได้รับอนุญาตปรับราคาจากกระทรวงพาณิชย์ โดยคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการก่อน ซึ่งขนาดบรรจุที่จำหน่ายมากที่สุดขนาด ๒๕๐ มิลลิลิตร จะมีต้นทุนเพิ่มขึ้นประมาณกล่องละ ๐.๕๐ บาท

สำหรับราคาน้ำนมโคที่จะปรับเพิ่มขึ้น ตามเกณฑ์การให้ราคาตามคุณภาพหรือองค์ประกอบน้ำนมโค เชื่อว่าในระยะแรกจะมีผลกระทบแต่ไม่มากนัก เนื่องจากมีจำนวนศูนย์รวบรวมน้ำนมโค ที่พัฒนาเกณฑ์คุณภาพได้ราคาบวกเพิ่มจากในอดีตที่ผ่านมาไม่มาก ส่วนใหญ่จะถูกหักราคามากกว่า ซึ่งการจูงใจให้พัฒนาคุณภาพโดยเพิ่มราคาบวกให้มากขึ้น จะทำให้เกษตรกรเริ่มมีการพัฒนามากขึ้น และหากคุณภาพได้มาตรฐานถึงขั้นพรีเมียม ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ผู้ประกอบการจะสามารถจำหน่ายได้ในราคาผลิตภัณฑ์นมประเภทพรีเมียม ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ไม่ได้ควบคุมราคาในท้องตลาด จึงทำให้ผู้ประกอบการสามารถรับซื้อน้ำนมดิบในราคาเพิ่มขึ้นได้

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ซึ่งเดิมได้อนุมัติราคารับซื้อน้ำนมโค ๑๙ บาท/กิโลกรัม โดยขอปรับเพิ่มราคารับซื้อน้ำนมโคเป็น ๒๐.๕๐ บาท/กิโลกรัม ทั้งนี้ ให้มีผลนับตั้งแต่วันที่กระทรวงพาณิชย์อนุญาตให้ผู้ประกอบการนมพาณิชย์ปรับราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์นมในตลาดนมพาณิชย์ได้ โดยให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาการปรับขึ้นราคาผลิตภัณฑ์นม (นมพาณิชย์) ให้เหมาะสม สอดคล้องกับต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้นของผู้ประกอบการ ตามมติคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

โทร.๐ ๒๑๕๗ ๗๐๔๔ ต่อ ๑๐๕๑๑๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : schoolmilk@dpo.go.th